

Informe jurídic del Plec de Clàusules Administratives Particulars que regula el contracte mixt relatiu al “SERVEI D'EXPLOTACIÓ, CONSERVACIÓ, MANTENIMENT I SUBMINISTRAMENT DELS SISTEMES DE SANEJAMENT DEL GRUP DE LA RIBERA D'EBRE. Clau: CTN2500201”

Plantejament

El Departament de Contractació sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) del contracte especificat a l'encapçalament, d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació d'un contracte mixt *Servei d'explotació, conservació, manteniment i subministraments dels sistemes de sanejament del grup de la Ribera d'Ebre* identificat amb el CPV 90481000-2 *Explotació d'una planta de tractament d'aigües residuals* que es consigna a l'apartat A del quadre de característiques. El detall tècnic es recull en el corresponent Plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP) el qual no és objecte d'aquest informe.

Es justifica la competència de l'Agència Catalana de l'Aigua en la gestió de les instal·lacions que formen part dels sistemes de sanejament en alta objecte del contracte fins que no es formalitzi el conveni de transmissió de la titularitat o cessió d'aquestes instal·lacions amb l'ens gestor (ELA o administració competent), d'acord amb les previsions del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC) i del Decret 130/2003, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis públics de sanejament. Aquest apartat A també es remet a l'annex V del programa de mesures del tercer cicle del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya (2022-2027) que inclou les instal·lacions dels sistemes de sanejament objecte del contracte. **Consultada la planificació actual s'observa que dit annex no incorpora cap referència concreta a aquestes instal·lacions motiu pel qual cal revisar aquesta remissió i corregir l'error en la menció del sistema de sanejament que s'indica al paràgraf tercer.**

S'identifiquen els contractes actualment vigents mitjançant els quals s'estan explotant els sistemes de sanejament objecte del contracte. Respecte el sistema de Tivissa es preveu la incorporació en aquest contracte a partir de l'1 de gener de 2027, moment en què finalitzarà l'explotació durant l'any garantia contemplat en el contracte CTN2200656. Pel que fa al sistema de Riba-Roja d'Ebre, gestionat mitjançant el contracte CTN2100221, s'incorporarà el 6 d'agost de 2025 (quan finalitza l'any de garantia) al contracte CTN2100219 mitjançant un modificat que s'està tramitant. Aquest darrer contracte és el

que regula l'explotació de la resta de sistemes de sanejament objecte d'aquesta licitació (Flix, Garcia, Ginestar, Móra d'Ebre i Móra la Nova, Palma d'Ebre, Rasquera, Torre de l'Espanyol, Vinebre) i és vigent fins el 31 de desembre de 2025. D'aquí la necessitat de licitar aquest contracte per tal de donar continuïtat a l'explotació i manteniment d'aquests sistemes de sanejament.

L'objecte comprèn prestacions de tipologia contractual de subministraments i de serveis definides a l'article 16 i 17 de la LCSP, respectivament. El contracte s'ajusta a la tipologia contractual mixta delimitant-se en aquest apartat A i en l'annex 1 les diferents prestacions compreses en el contracte. La prestació del servei contempla el servei d'explotació, conservació, manteniment i partida alçada i els eventuais serveis a càrrec de l'ACA. I els subministraments a càrrec de l'ACA. La regulació dels contractes mixtos es conté en l'article 18 de la LCSP que qualifica el contracte mixt com aquell que engloba prestacions de contractes de diferent classe i disposa que només podran celebrar-se en les condicions de l'article 34.2 de la LCSP, i en l'article 122 de la LCSP que preveu que el PCAP d'aquests contractes ha de detallar el règim jurídic aplicable als efectes, compliment i extinció atenent a les normes aplicables a les diferents prestacions fusionades. La clàusula cinquena identifica com a prestació principal la del servei atenent a la seva major quantia econòmica. D'acord amb l'article 18 de la LCSP la prestació principal és la que determina les normes de preparació i adjudicació aplicables a la licitació. **Cal revisar les clàusules primera, cinquena i vint-i-setena que contemplen la prestació d'obres i aquesta no forma part de l'objecte contractual.**

D'acord amb l'article 99.3.b de la LCSP no es preveu la divisió en lots del contracte i es justifica la contractació conjunta de les diferents prestacions contractuales per la necessitat d'assegurar que una mateixa empresa adjudicatària assumeixi el correcte funcionament de les instal·lacions durant tota la vigència contractual. La insuficiència de mitjans requerida per l'article 116 de la LCSP, en la part de la prestació de serveis, es motiva en la manca dels perfils requerits.

El contracte té un valor estimat de 12.729.014,40€ (més IVA), sense IVA i està subjecte a regulació harmonitzada en aplicació dels articles 18, 22.2 i 101.2 de la LCSP. **En atenció a l'import del contracte caldrà comunicar la contractació al Departament d'Economia i Finances d'acord amb l'article 45.3.bis de la Llei 16/2008, de 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres.**

De conformitat amb l'article 9.3 del TRLMAC, el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació urgent i mitjançant el procediment d'adjudicació obert previst als articles 119, 156, 157 i 158 de la LCSP.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, d'acord amb la disposició addicional setzena de la LCSP comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE i a la Guia actualitzada de redacció de plecs de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

La clàusula segona, relativa a la necessitat i idoneïtat de la contractació, remet a l'informe justificatiu de la contractació i a l'apartat A del quadre de característiques.

La clàusula cinquena determina el règim jurídic del contracte i preveu les diferents prestacions que formen part d'aquest contracte mixt essent la de serveis la prestació principal per ser la de major quantia econòmica.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. El contracte té un valor estimat 12.729.014,40€ (més IVA) que inclou l'import de licitació, pròrroga i modificacions. El pressupost base de licitació inclou l'IVA i és de 9.911.986,70€. L'import de licitació 8.907.922€ (més IVA) comprèn el preu de l'explotació dels sistemes de sanejament, la partida alçada i les actuacions ACA (subministraments) pels 4 anys d'execució del contracte. La justificació dels càlculs emprats per determinar l'import de licitació i el valor estimat es recull a l'annex 1. En aquest annex s'identifiquen els sistemes de sanejament i es quantifiquen les diferents prestacions del contracte, així com els costos salarials de les persones adscrites a l'execució i el desglossament de les despeses directes i indirectes tal i com disposa l'article 100 de la LCSP. Per al càlcul dels costos de personal s'ha tingut en compte *IV Conveni col·lectiu de treball del Cicle Integral de l'Aigua*. La prestació principal és la de serveis pel fet que és la de major quantia econòmica. L'import de les modificacions i l'IVA (de la prestació de serveis) tinguts en compte per al càlcul del valor estimat s'ajusta a les causes de modificació previstes en l'apartat N del quadre de característiques. Així mateix, en l'apartat B3 del quadre de característiques s'expliquen les actualitzacions i modificacions que s'han tingut en compte per al càlcul de l'import de licitació en relació amb el darrer contracte licitat. Com a novetat, el conceptes d'energia elèctrica no s'han inclòs en el contracte perquè serà l'empresa Energies Renovables Públiques de Catalunya, SAU (L'Energètica) qui presti el subministrament d'energia elèctrica en les instal·lacions de sanejament objecte del contracte d'acord amb l'Acord de Govern GOV/85/2024. Respecte a l'adequació dels imports i dels seus mètodes de càlcul i les fórmules incorporades en el PCAP s'estarà al que determini l'OCEF al seu informe.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2026-2029), la identificació del centre de cost, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. Es tracta d'un compromís de despesa pluriennal aprovat pel consell d'administració d'acord amb la normativa pressupostària vigent.

L'apartat D del quadre de característiques fixa un termini de durada del contracte de 4 anys, amb possibilitat de pròrroga per 1 any més. **Cal completar aquesta regulació i especificar la data d'inici d'execució del contracte condicionada a la finalització dels contractes actualment vigents que regeixen per cadascun dels sistemes de sanejament. Cal també ajustar la clàusula quarta a les diferents dates d'inici d'execució previstes.** Es recorda que l'inici de l'execució de l'explotació del sistema de Tivissa és l'1 de gener de 2027, mentre que per la resta de sistemes aquesta data és l'1 de gener de 2026.

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a l'apartat F del quadre de característiques, es presenten tres sobres atès que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

En l'apartat G del quadre de característiques es preveuen els requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional. En relació amb la solvència econòmica i financera es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui com a mínim per l'import de 2.275.208 € (més IVA), d'acord amb l'article 87.1.a de la LCSP. Com que en els contractes mixtos s'apliquen les normes de preparació i adjudicació de la prestació principal en la solvència tècnica els licitadors han d'acreditar només experiència en la prestació de serveis. Es demana una relació dels principals treballs realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys corresponents al mateix tipus o naturalesa al que correspon l'objecte del contracte, indicant import, dates i destinatari, exigint que l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat sigui igual o superior a l'import de 1.706.406€ (més IVA), d'acord amb l'article 90.1.a de la LCSP. Tot i que no és exigible la classificació en el contracte de serveis es preveu, com a mitjà alternatiu per acreditar la solvència, la classificació empresarial de serveis en el grup O, subgrup 4 i categoria 5, d'acord amb l'article 77.1.b de la LCSP. En aplicació de l'article 76.2 de la LCSP l'apartat G regula el compromís d'adscripció dels mitjans personals i materials que ha de subjectar-se als requisits de l'annex 2. D'acord amb el citat article, a aquests compromisos se'ls pots atribuir el caràcter d'obligacions essencials (als efectes de resolució del contracte segons l'article 211 de la LCSP) o poden establir-se penalitats en cas d'incompliment. El PCAP no ha qualificat aquesta obligació d'essencial, en l'annex 6 s'ha previst la penalització que s'aplicarà en cas d'incompliment d'aquesta obligació no essencial. S'exigeix també en aquest apartat G del quadre de característiques l'acreditació per part dels licitadors del compliment de normes de gestió mediambiental mitjançant la presentació de la certificació ISO 14001 (activitat de depuració d'aigües residuals urbanes) o equivalent o altres proves de mesures equivalents de gestió mediambiental d'acord amb l'article 94.2 de la LCSP.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitatius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública. S'indica que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 60 punts sobre un total de 100. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor (pla actuació en incidència, procés, problemàtiques i aportacions de valor afegit) amb una puntuació màxima de 32 punts. De l'altra, en criteris de qualitat automàtics (pla analític, permanència aportacions valor afegit en finalitzar el contracte, acreditació de competències professionals, vehicles elèctrics o híbrids, empreses d'inserció social i actuacions R+D+I) fins a un màxim de 28 punts. Respecte el criteri social s'indiquen quins serveis de l'objecte del contracte es poden subcontractar a les empreses d'inserció social (*neteja i jardineria*). La justificació d'aquest criteri s'empara en la seva vinculació amb l'objecte contractual d'acord amb l'article 145.6 de la LCSP. Per a la valoració econòmica de les ofertes s'aplicaran les fórmules que s'indiquen amb una puntuació màxima de 40 punts i els imports resultants s'arrodoniran als 2 decimals. El preu ofert es valora en 30 punts, per a les actuacions ACA s'atorguen com a màxim 5 punts, i , també 5 punts per a les aportacions de valor afegit respecte les quals es limita l'import a oferir en 224.545,80€ (més IVA). S'indiquen les fitxes que han d'utilitzar els licitadors per presentar les seves proposicions i que consten en els annexos del PCAP. La clàusula dotzena estableix els motius d'exclusió de les ofertes.

L'apartat I del quadre de característiques preveu els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals. La clàusula catorzena detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en aquests casos un cop classificades les ofertes.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que en tot cas haurà de presentar l'empresa proposada com a adjudicatària, entre la qual s'hi troba l'assegurança de responsabilitat civil i mediambiental i la declaració del responsable de la prestació del servei. La resta de la documentació s'indica a la clàusula quinzena.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 16 de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de licitació (apartat K i L del quadre de característiques). **Cal revisar la previsió de la garantia definitiva atès que només quan el preu del contracte es determina per preus unitaris es pot efectuar sobre l'import de licitació, en la resta de casos es fa sobre l'import adjudicat.**

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució de tipus social, com és l'obligació de disposar de pla d'igualtat per a les empreses a partir de 50 treballadors o mesures alternatives per a les empreses que no hi estan obligades, i, l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trenta-tresena. També s'ha previst una condició especial d'execució de caire mediambiental que

consisteix en l'obligació de l'adjudicatari d'acreditar que el 100% de l'energia utilitzada prové de fonts renovables o de cogeneració d'alta eficiència. **Cal suprimir aquesta darrera condició atès que aquest contracte no incorpora el subministrament d'energia elèctrica i serà l'empresa L'Energètica, com a mitjà propi de la Generalitat i del seu sector públic, qui s'encarregarà d'aquesta prestació tal i com s'indica en l'apartat B del quadre de característiques.**

L'apartat N del quadre de característiques recull les causes de modificació en aplicació de l'article 204 de la LCSP. S'indica que l'import màxim de les modificacions no pot superar una variació, a l'alça o a la baixa, del 20% del preu d'adjudicació de cada prestació per a les quals s'han previst causes de modificació. Es preveu que el contracte es podrà modificar per variació substancial de la càrrega d'entrada, per modificació substancial del procés a causa d'obres promogudes per l'ACA, per modificació de les actuacions ACA i per incorporació o baixa de les EDAR en servei. També es preveu la modificació dels conceptes energètics en cas que l'ACA o la Generalitat decideixin realitzar una compra agregada del subministrament d'energia elèctrica de les instal·lacions objecte del contracte. **Ens remetem a la consideració acabada de fer en el sentit d'eliminar aquesta darrera causa de modificació dels conceptes energètics per no formar part de l'objecte contractual.**

D'acord amb l'article 250.c) de la LCSP es preveu, a l'apartat O del quadre de característiques, la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers que haurà d'ajustar-se als requisits fixats a la clàusula trenta-quatrena i a les previsions de l'article 214 de la LCSP .

L'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena permeten la subcontractació excepte per a les tasques crítiques assignades a la figura del cap de planta. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

D'acord amb l'article 62 de la LCSP s'identifica, en l'apartat V del quadre de característiques, el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatrena.

I l'apartat W del quadre de característiques contempla la subrogació de l'administració competent o l'ELA en aquest contracte en cas que durant l'execució del contracte (i pròrroga) assumeixin la gestió parcial o total dels sistemes de sanejament objecte d'aquest contracte.

D'acord amb l'article 122 de la LCSP es detalla en el clausulat del PCAP el règim jurídic aplicable als efectes, compliment i extinció atenent a les normes aplicables a les diferents prestacions fusionades (les clàusules relatives als abonaments, modificació, recepció i resolució del contracte).

La clàusula vint-i-tresena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni la totalitat de les imposades podrà superar el 50%). El detall de les penalitats es troba a l'annex 6.

D'acord amb l'observació efectuada anteriorment cal eliminar la penalitat prevista per l'incompliment de la condició especial d'execució de la procedència de l'energia contractada de fonts d'energia renovables. Entre d'altres, també es preveu penalitzar per incompliment de la condició relativa a les obligacions de la clàusula ètica, l'incompliment de proporcionar la informació dels contractes de treball del personal subrogable d'acord amb l'article 130 de la LCSP, i , incompliments d'obligacions específiques durant l'execució del contracte (d'entre aquestes la del compromís d'adscripció de mitjans). S'indica que el contracte es podrà resoldre a partir de la tercera penalització per incompliment d'una obligació. **Per claredat cal identificar aquests incompliments com a incompliments parcials de l'execució del contracte atès que només aquests poden implicar la resolució del contracte (article 192.2 de la LCSP).** Per contra, els compliments defectuosos tan sols poden ser penalitzats (article 192.1 de la LCSP).

L'annex 5 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. Es fa constar que l'òrgan de contractació és el responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals.

L'annex 8 es remet al PPTP pel que fa a la informació de les condicions de subrogació de persones adscrites a l'execució del contracte en compliment de les previsions de l'article 130 de la LCSP.

El règim de recursos preveu el recurs especial en matèria de contractació contra els actes que s'esmenten a la clàusula quarantena, el qual és potestatiu, previ o alternatiu al recurs contenciós. I pels actes respecte dels quals no procedeix aquest recurs es preveu el règim de recursos ordinari.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte mixt sotmès a informe amb les observacions efectuades ressaltades en negreta en el cos de l'informe per a millor comprensió.